

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:

III. MÓRICZ PÁL.

Kiadók és laptulajdonosok:

HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,

Piac-utca 47. és 49. szám.

Közjogi és gazdasági vajadás.

Írta: dr. Logányi Gyula.

A letört hűtelen szabadelvű pártiak azt hangoztatják harmincz év óta, hogy előké szület nélkül sötétbe való ugrás a magyar hadsereg, magyar vezérszavának követelése és még vakmerőbb halálugrás készületlenül a vámsorompó felállításának követelése. A szabadelvűek ősei, a labanczok négy száz év óta ugyancsak azt a nótát fujják, már pedig tudjuk, hogy az ember természetrajzanak bizonyossága szerint az ivadéok örökli őseinek tulajdonságait, nemcsak orruknak alakját és hajuknak színét, hanem értelmi és erkölcsi jó és rossz tulajdonságait is, e tény magyarázata ama tüneménynek, hogy bár a labanczok négy száz év óta félnek a sötétbe való halálos ugrástól, az ő ivadékaik, a szabadelvűek semmit sem tettek az előkészület egyengetésére és megvalósítására, sőt mindig úgy guzsba kötötték a nemzet testét, kivált kezét, hogy nem e öre, de hatra haladtunk. Kitünő példa arra, fővezérüknek legujabb langalmé e valló sakkhuzása, az 1917-ig megkötött németországi kereskedelmi szerződése, melyel megmattolta a magyar nemzetet, vagy legalább mattot óhajtott mondani, valószínű azonban, hogy a szövetezett ellenzéknek sikerülni fog a mattot kikerülni és Tisza Istvánnal együtt az oszt-rák németet legyűrni e nemes sakkversenyben.

Mert idézem a nagy Kossuth Lajosnak mondását, melyet Amerikában és Angolországban jobban ismernek, mint itthon, s

A galambok.

A galambok tovaszálltak.

Sűrű, csöndes csoportban, sebes szárnycsapkodással repültek át a napfényes völgyön a déli tájak felé. A nagy, fehér hegyek mögül jöttek, amelyek az északi látnatáron húzódnak a messzeségbe — és Genio, a pásztorfiu, könnybe lábadt szemmel, nehéz szívvél nézett a tollas vándorok után, a melyek az ő hegyvölgyes hazájából jönnek. Genio hazája az a fehér hegyvidék. Két hét előtt hagyta el ő az otthon táját, hogy a téli hónapokra a völgybe terelje a a legelésző nyáját. Arczán mély bánat tükröződött s a szívének mondhatatlan fájdalom telítette meg, hogy az otthonából távoznia kellett — először történt, hogy onnan elszakadt. A mult télen még az atya terelte le a völgybe a nyáját; mivel azonban tavaszkor az atya meghalt, Genio lépett az örökébe s immár az ő kötelessége a tél hidege elől a völgybe vonulni a nyájjal.

Innen, a zöld síkról, a kövér legelőről nézi Genio naphosszat szüntelenül azokat a messzi nagy hegyeket, amelyeknek kékes háta rajzolódik a kékes égboltra. Egész leike

amelyet minap angol eredetiben hallottam: „Semmi sem lehetetlen, ha akarod.” Kossuthnak e mondását külföldön márványba vésték, mi magyarok pedig véssük elménkbe és kívánjuk, hogy a szövetezett ellenzék a külföld példájára írja föl szintén aranybetűkkel budapesti körhelyiségének ajtajára és jusson eszébe, hogy mi választópolgárok elvárjuk a mi képviselőinktől, hogy a mostani választás alkalmával fölláthott programjuk két kimagasló és életbevágó pontját, arravaló hivatkozással, hogy semmi sem lehetetlen, ha szívesen akarod, föltétlenül diadalra vigyék, mert a nemzet úgy kívánja.

A sötétbe ugrás elmélete éppen olyan gyermekes és ledér, mint az engedményeké, mind a kettő labanczfogás s örökbe szállt a szabadelvű nemzetségre. Nem egyéb pohintésnél és mézesmadzagnál, amit a bécsi Burgban kieszeltek s a magyar majmok utánoztak. Bécs semmi engedményt nem adhat és nem tehet; Magyarországnak van alkotmánya és törvénye, csak azt kell végrehajtani s ideje, hogy a szövetezett ellenzék végre négyszáz éves küzködés után kimondja férfias erővel és őszinteséggel, hogy legyen vége a gyerekes engedményes mesének, térjünk át a valóság és törvényesség élő mezejére s arassunk egyszer, de nemcsak egyszer, hanem mindenkor alkotmányos kalászt, rostáljuk ki a konkolyt és seperjünk a magunk háza előtt.

Jézus, a nagy proféta azt tanította, hogy a népnek mindenkor csak a békés

* Nothing is impossible, who wills.

ellentállás bevehetetlen várába kell fölvo-nulnia s akkor a zsarnok hatalma és gögje megtörik, Jézus tanítását követi most a magyar szövetezett ellenzék, a mely egyesült erővel bevonult a magyar alkotmányosság fellegvárába s higgyek el, győzni is fog, mert a békés ellentállástól úgy fél a zsarnokság, mint az ördög a tömjén füstjétől. Már is felséges látvány tárul föl a világ szeme előtt, a magyar nemzet nemes nyugodtsága ámulatba ejt minden szemlélőt, a vele együttérezőt felkesedésre hívja föl, a gonoszul érezőt haragba és kétségbe-esésbe kergeti. Tehát csak türelem! Jézus nem volt rossz proféta,

Egy szabadelvű barátom azt kérdezte tőlem e mostan lezajlott diadalmas választás hadjárata hevében, hogyan van az, hogy nektek minden, nekünk semmi sem szabad. E szabadságon azt értette, hogy mi kitűztük a lobogókat és föltettük a tollakat, ők pedig nem merték megtenni. A mire azt válaszoltam, hogy azon nincs mit csodálkozni, mert a kuruczok háta mögött a magyar nemzet áll, majdnem husz milliónyi sokasággal, a labanczok háta mögött pedig csak a fenekedő, de nagyon csekély 6—7 milliónyi osztrák német, amelynek arczán már a halálos verejték gyöngyözik, tehát már kimuló félben van, mert nem bír odaát sem maga magával, sem a csehvel.

Nagyon érdekes tény és természettudományi tünemény, hogy a zsarnok termé-

Az alkut megkötötték és a paraszt megígérte, hogy másnap elhozza a galambokat.

Másnap kora reggel csakugyan eljött a paraszt és elhozta Genionak a két galambot. — Elragadóan szépek voltak piros csőröcskéjükkel piros karmaikkal.

Már most mit kezdjen a galambokkal? Az egyiket megsüti pecsenyének . . . De hát a másik? Ah, azt életben hagyja, visszaküldi a nagy hegyek mögé. Ez a galamb lesz a szerelmes üzenete az ő kicsi mátkája számára. A jóságos isten talán csakugyan oda vezérli majd a tollas hívívót, oda az ablakához és ő . . . ő majd megérti, hogy ki küldte hozzá.

— Hogy örölkök neki — fogja mondani a lány — az én Geniom küldte ezt a galambot üdvözlötül.

És Nizette elpirul majd, olyan lesz az orcája, mint ennek a kis galambnak a csőröcskéje; olyan piros, olyan kedves.

Genio kezébe vette a galambot és megcsókolta azt a parányi csőröcskét; aztán lassan, álmadozva nyitotta fel a kezét, a mely átfogta a galambot — és halkán sugta neki:

legszebben tisztít

CSIPKEFÜGGÖNYÖKET

Hrabéczy Antal

Széchenyi-u. 42.

szetrajza ma is ugyanaz, mint volt ezelőtt 3-4 ezer évvel, Arisztotelesz, a ki majdnem harmadfél ezer évvel ezelőtt élt, meseri vonásokkal megfestette a zsarnok mását s e másában ma is föliemerhetők a mindenkorai zsarnokok és természetrajzi és erkölcsi szempontból a ma történetére sem tudná találóbban és hivebben leírni. De szóljon maga Arisztotelesz: „A zsarnok méltóságos és őszinte jellemében nem leli gyönyörűségét. E tulajdonságokat lefoglalja a zsarnok a maga számára. Minden zsarnok következő három elvre törekszik: az alattvalók meghunyászkodására, mert a meghunyászkodó nem mer föllázadni, kölcsönös bizalmatlanságra, (mert mindaddig míg, az emberek nem biznak egymásban biztos a zsarnokság. A zsarnok tehát minden tisztességes emberrel, mint a kormányzás ellenségével, hadi lábbon áll, nemcsak azért mert az ilyen zsarnoki módon nem lehet elbánni, hanem azért is mert az ilyen társaival szemben a büséget és a hitet megőrzi és sem ezeket, sem általában senkit el nem árul), az eszközök teljes híjjára (mert senki sem válikozik arra, a mire képtelen, tehát a zsarnokság megdöntésére sem, — ha nincsen arra való ereje és hatalma).“

„Olykor a zsarnok eltér ez elvektől s majdnem hómökegyenest ellenkező ösvényt választ. E tünet kiváltképpen akkor áll elő, ha a zsarnokság a királyság alakjához közeledik. Ilyenkor a hatalmat erős marokkal kell megragadnia, hogy nemcsak az alattvalók akarataival, hanem akaratauk ellenére is megtarthassa az uralkodást, mert ha a hatalom markából kisiklik, akkor zsarnoki uralma is véget ér.

Ha e hatalom birtokában marad, akkor úgy viselkedik, mint igaz király, vagy legalább az igaz király látszatát igyekszik megővni és úgy jár el, mintha az állam vagyonát lelkiismeretesen kezelné, mintha az alattvalóknak orszájak verejtekével szerzett javait el nem pocékolná és számot ad a kiadásról és bevételről, amit ugyan már némely zsarnok valóban meg is tett. Mert ilyen viselkedés mellett inkább jó gazdának és nem zsarnoknak látszik.

Külső viselkedésében nem elutasítónak, hanem inkább méltóságosnak tetszik s olyannak, hogy azokban, a kik közelébe férköznek, nem féltelmet, hanem tiszteletet gerjeszt. Azután állandóan igyekszik megővni a látszatát, hogy a vallásos elveknek föltét-

— Menj, repülj oda hozzá: mond meg neki, hogy szeretem, hogy hozzá vágyom és soha soha el nem felejttem... Megajándékozlak az étellel, repülj hozzá!

Felénkén repült fel a madár, aztán gyors ivben a magasba szökött és elindult a nagy hegyek fölé.

Am hirtelen élés dörej hangzott el s a következő pillanatban Genio galambja, akár egy darab kő, élettelenül zuhant a földre.

Genio vad ordítással pattant fel. Minden vére a fejébe tódult. Mint sebzett vadállat rontott arra az idegen emberre, letepert és markolatig a szívébe döfte a kését, — hosszu, éles kését...

A mont-de-marsai bíróság felmentette őt. Beszámíthatatlannak mondták őt, a honvágy betegének — és bezárták az örültek házába.

Hanem Genio jobban tudta, miért ölte meg azt az embert.

Most szomorúan, csendesen ül a csel-lájában és az ő piros orcájú, nevető szemű Nizettejére gondol, ki most már nem kaphat hirt felőle s bizonyára nem is gondol már rá s talán ő is azt hiszi róla, hogy örült.

lenül hódol. Mert ilyenről kevésbé teszik föl az alattvalók a törvénytelen cselekedetet s a nép sem mer az ajtatos ellen fordulni, akit az isten is oltalmába fogad. Azonban a bizonysága ne fajúljon el a nevetséges-ségig. Azokat, a kik érdemeiket szerzesnek, tüntesse ki oly mértékben, hogy ne is remélhesenek külföldi kintetést polgártársaik részéről szabad államban. És a kitüntetések magá osztozassa, a büntetéseket pedig más elő járókkal és bírákkal szabassa ki*.

„És mivel az állam szegényekből és gazdagokból áll, jól teszi, ha mind a két osztálylyal elhitei, hogy érdeküket és jólétüket szíven viseli, de azért leginkább az erősebb osztályt igyekezzék kormányzásának érdekébe vonni. Mert ha ez az osztály igy erős oszlopává válik, akkor a nép lázadásától nincs mit rettegni.“*)

E több mint kétezer éves leírás és jellemzés ráillik minden mai zsarnokságra is. Azért mondják, hogy a zsarnok nem tanul, de nem is felejt.

El ne felejtse tehát a mi hazafias ellenzétkünk, mely ma szerencsére a következő érejenél fogva többség s igy nem ellen-zék, de kormányzó többség, hogy a non possumus hangoztatásakor színtén a non possumus elvére helyezkedjék, annyival is inkább, mert nem a középkori ököljog uralma alatt élünk, hanem a szabad népek hajnalhasadásának napját éljük. De ha a középkori ököljog kerekednek is felül, akkor is nagyobb a nemzet ökle, mert többet adhat és többet vehet s most ma már a fölvilágosodott nemzetek tudják mind, hogy anárkiás minden állam vagy politikailag vagy gazdaságiilag és hogy az anárkia csillaga lemenőben van.

„A magyar nemzet négyszáz év óta hallja a nótát, „wir können warten“, ma a magyar nemzetben van a sor: s azért most ö vegye föl e jelszót s örökösen csak azt hangoztassa, „mi várhatunk“.

Politikai hireink.

— Budapest, márczius 1. —

Tisza István Bécsben.

[Az aknamunka.]

A válság ma előreláthatólag újabb fordulat elé jutott. Gróf Tisza István, aki eddig szerint még mindig miniszterelnök, ma reggel nyolcz órakor Bécsbe utazott. Azután a félhivatalos jelentés után, a melyet tegnap közreadtak és a mely előkelő lenézéssel közölte azzal, akit érdekel, hogy a miniszterelnökhöz közel álló körökben mitsem tudnak a bécsi utazásáról, körülbelül biztosra is lehetett venni, hogy Tisza, aki most a királynak Khuonen kívül az egyetlen tanácsadója, már ma audienciára megy. A kik rosszban sántikálnak, szeretik, ha nem vi látítanak még tolvajlámpával sem az utcák elé.

Tisza utazása különben természetes volt abban a pillanatban, amikor gróf Andrássy Gyula missziójának ideiglenes befejezését jelentették ki. A hir legkevésbé a miniszterelnököt lephette meg, akinek aligha része nem volt abban, hogy a válság ügye igy fordult. Az aknamunka után csak magától értetődik, hogy gróf Tisza István azt híresztelteti, hogy a királynak nem is tehet, de nem is tesz más propozíciót, minthogy koalíziós miniszteriummal próbálja az ügyeket rendeztetni s ennek megalakítását legye gróf Andrássy Gyula kötelességévé.

Először összehozza a szálakat, farkasvermet és azok eé, akik az intrikák rengetegében keresik a uemzeti jogok érvé nyesülése felé vezető utakat, azután a legártatlanabb arcczal maga kérdezi meg,

*) Lásd Arisztotelesz Politika című munkáját.

hogy hát miért vonakodnak levonni az ellenzék diadalából a konzekvenciákat, közben pedig égő szemmel, lihegő mohósággal lesi a módját, hogy abba a poshadó mocsárba, amelyik ott terpeszkedik még mindig a közélet mezején, odalopja ismét az élet friss reményét.

Akik járatosak a bécsi Burg kalendáriumában, érdekes dolognak tartják, hogy Tisza ma utazik, amikor tudva evőleg báró Beck tábornagynak, a magyar politika felelősség nélkül való kormányzójának rendes kihallgatási napja van. Tisza, Khuen és Beck: ezek adnak ma tanácsot a magyar királynak, hogy a kibontakozás útját merre felé tereje. És remélheti-e valaki, hogy ennek a társaságnak a boszorkánykonyháján magyar gyomernak megemészthető ételt kótyvasztanak?

Tisza utazásának már ma való következtetése elég váratlanul érte a politikai köröket. A függetlenségi klubban alig volt valaki — sok képviselő vidéken időzik — de a képviselőházban járó képviselők meglepetve foglalkoztak a miniszterelnök útjával, amelytől mindenestre várnak fordulatot. Kossuth Ferencz is a korai délelőtti órákban tudomást szerzett Tisza utazásáról. A képviselőházban ma délelőtt már ott volt Justh Gyula is, aki visszaérkezett a vidékről s a két alelnökkel, Bolgár Ferenczel és Rakovszky Istvánnal intézte a Ház adminisztratív ügyeit.

A válság elhuzódásának okai.

A válság elhuzódásának az okait s az ellenzéki koalíció jellemző vonásait emeli ki gróf Apponyi Albert ma reggel megjelent cikkében. Hangsúlyozza, hogy más megoldás el sem képzelhető, mint a többségre jutott ellenzéki szövetségnek kormányra jutása. A koalíció teljesen el van készülve arra, hogy minden pillanatban átvehesse a kormányt és a nemzet verdiktje értelmében munkához láthasson.

Vármegyénk és vidéke.

Szoknyába bujt rablók.

[Kirabolt bérlő]

Valósággal a régi betyárvilágra emlékeztetnek azok a rablások, amelyek a vidéken az utóbbi időben történtek. A sárándi rablógyilkosság ügyében még be sem fejezték a vizsgálatot és ime Sáránd szomszédságában, Hajdubagason újabb rablás történt. Szerencsére a vakmerő merénylet emberáldozatot nem követelt.

Kedden este 7 órakor történt, a hajdubagosi határban, hogy a Miskolczi féle birtok bérlőjének tanyájára öt árczos rabló rontott be. A bérlő éppen vacsorázott. Mikor a kormos képű, szoknyába bujt revolverrel és puskákkal felfegyverzett, marczona rablókát megpillantotta, a falat a torkán akadt.

— Csitt, mert különben a halál fia vagy — kiáltott rá az egyik és célba vette.

— Az istenért mit akarnak — ri mánkodott a halálra rémült bérlő.

— Add elő a pénzed zsidó, mert különben meghalsz.

Goldstein, hogy az életét meg-

mentse, a zsek remegve nyujt nak, aki azt a

— Meg n fia vagy — hangon.

Ezt már n

dania, mert a

a rablók támad meg sem mert

ban, mikor m

azok eltávoztak és jelentést tett

még az éjjel n a szoknyás rab

Az a gyan reczeni határba

Az új bö Hajduböszörmény háza. A régi épü állottak, már le háza alapozását

A Borszer zonyosan Debr gyébe is több

dáros, nemzeti szem Jankó.

de csak most megérdemelt

közöljük és k

juk ezt a meg a hajdusámsor

kivonatban e hangzik

Jegyzőköny olvasó-egylet rendkívüli vá

Elnök indit Jankó című jelent számáb aljas verséer örökre tiltassé Határozat

A választm egyhangulag a rozza, hogy e ország" és Ujság" jegyző tes enek és visszautasítás Kelt mint

Dlőszegi Mih olv. egyll. elnö

Bocskay böszörményi a jövő év tav már készen a rász budapes Gyula alispán tekinteni a m

Ujmarha mivlésügyi min Hollós (kaba-n marharakodó ál

Betörő v náczi mikepércsi vándorló legén italon kívül 8 k Lajos cseléd k három igazolvá

Hölgy

mentse, a zsebében levő 360 koronát remegve nyújtotta át az egyik rablónak, aki azt átvette.

— Meg ne mozdulj, mert halál fia vagy — mondta az fenyegető hangon.

Ezt már nem is kellett volna mondania, mert a halálra rémült Goldstein a rablók támadása után hosszabb ideig meg sem mert mozdulni. Később azonban, mikor meggyőződött róla, hogy azok eltávoztak, Derecskére hajtatott és jelentést tett a csendőrségnek, amely még az éjjel megindította a nyomozást a szoknyás rablók ellen.

Az a gyanu, hogy a rablók a debreczeni határba valók.

Az új bősörményi városháza.

Hajduböszörményben már épül az új városháza. A régi épületeket, amelyek a helyén állottak, már lerombolták és az új városháza alapozását is megkezdték.

A Borszem Jankó kitiltása.

Bizonysan Debreczenbe és Hajdumegyébe is több helyüvé jár a csufondáros, nemzetietlen és pökhendi Borszem Jankó címzetű rovott ujság; de csak most vettük az első értesítést megérdemelt kitiltásáról. Örömmel közöljük és követendő példának ajánljuk ezt a megtorló elbárást, amelyről a hajdusámsoni kaszinó jegyzőkönyvi kivonatban értesíti lapunkat. Így hangzik:

Jegyzőkönyvi kivonat a hajdusámsoni olvasó-egylet, 1905. febr. 19-én tartott rendkívüli választmányi gyűléséből.

6. szám.

Elnök indítványozza, hogy a Borszem Jankó című elzárólap, a febr. 5-én megjelent számában foglalt „Memento” című aljas verséért az egylet helyiségéből örökre tiltassék ki.

Határozat:

A választmány elnök ezen indítványát egyhangulag a magáévá teszi és elhatározza, hogy ezen határozatról a „Magyar ország” és a „Debreczeni Független Újság” jegyzőkönyvi kivonatban, értesítések és az ezután érkező számok visszautasítottassanak.

Kelt mint fent.

Dlószei Mihály **Budaházy György**
olv. egyl. elnök. olv. egyl. jegyző.

Bocskay István szobra. A hajduböszörményi Bocskay-szobor, amelyet a jövő év tavaszán fognak leleplezni, már készen áll **Holló Barnabás** szobrász budapesti műtermében. **Rásó Gyula** alispán ma délelőtt fogja megtekinteni a már kész szoborművet.

Ujmarharakodó állomás. A földmivelésügyi miniszter a hajdumegyeyi Bojár-Hollós (kaba-nádudvari vonat) állomást marharakodó állomásul engedélyezte.

Betörő vándorlegények. Kis Ignác mikeszécsi korcsmáros fizetését három vándorló legény feltörte és az ott talált italon kívül 8 korona készpénzt és Molnár Lajos cseléd könyvét vitték el, míg ők három igazolványt hagytak ott, amelyekből

arra következett a csendőrség, hogy Szalai Sándor molnár, László János és Horvát Béla lakatossegédek követtek el a betörést. Nyomozzák őket.

Mi az ujság?

Márczius 1-én.

Hermelint lőtt. Ritka vadászszerecsere érte Hónig Aladárt a somogyapáti uradalom nagybérőjét. Ugyanis nem régen vadászterületén, előtte teljesen ismeretlen gyönyörű állatot lőtt, melyet kitömés végett Dr. Lendl Adolf műegyetemi magántanár, a nemzeti múzeum volt tisztviselőjének — budapesti preparatoriumába küldött fel; honnét azon megbízható örvendetes értesítést kapta, hogy az általa elejtett állat nem más, mint szép példány hermelin.

Új udvari tanácsos. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Jenev Lajosnak, az „Első magyar általános biztosítótársaság” igazgatójának, a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

A belga királyné hagyatéka ügyében, mint Brüsszélből jelentik, a másodfokon is elvesztették a pört **Lujza hercegnő** hitelezői és **Lónyayné Stefánia grófné**. A felelkezési bíróságtól az ügy tehát a semmitőszék elé került, mert **Lónyayné grófné** bizonyára lesz olyan „vakmerő és istentelen” — ahogy a király ügyvédje kifejezte magát — hogy a királyi atyja ellen való igényének érvényesítésében elmegy a legszélsőbb határig. Két fórumon már elvesztették a pört a király leányai, bizonyos, hogy a semmitőszék sem fogja megváltoztatni az első bírósági ítéletet s így legvégül a kamara fog dönteni. **Lujza hercegnő** hitelezői közül a frankfurti és bécsi ékszeresek már az első bírósági ítélet után felhagytak a reménytelen küzdelmmel. A toalettszállítók tovább küzdenek 170,000, illetve 173,000 frank követeléseikért, amennyiben **Lónyayné grófnéval** együtt megtámadják a királynak nejevel kötött házassági szerződését.

Sztrájkoló bankhivatalnokok. Varsóból jelentik: Az összes bankok tisztviselői hét órai munkaidőt, fizetésemelést, tantémekét, fizetéstelen gyakornoki állások beszüntetését, betegpénztár létesítését és választott bíróságot követelnek. Követeléseik nem teljesítése esetén sztrájkjal fenyegetőznek.

Új nemes. A király Steiner Mihály ó-gyallai lakos, földbirtokos és törvényes utódainak, a közügyek és közjótékonyosság terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet „péterházi” előnévvel adományozta.

Olvasóink rovata.

A kis vasut.

Gyüleseznek, anketeznek, alkudoznak, huzalkodnak, de nem tudják dűlőre juttatni a kis vasut ügyét.

Nem pedig azért, mert ez egyúttal a város ügye is, sőt talán első sorban azért. Figyelemmel kísérem én is e kérdést, és mondhatom nem épen épületes tapasztalatokra jutottam.

Semmi higgadt munka, semmi beható mérlegelés egy irányban sem, mintha mindenkinek legfőbb gondja a kisvasut társaság busas osztaléka lenne.

Komoly, nyílt férfias kijelentést talán egyedül **Szabó Kálmán** képviselő ur tett, mondván:

— Építsünk villanytelepet, mert arra égető szükség van és mert az a városra nevezve jövedelmezőnek ígérkezik és hagyjuk a kis vasut kérdését vajudni.

En szerettem volna azonban ennél is többet hallani.

Szerettem volna, ha valaki oda állott volna és emelt hangon hirdette volna:

— „**Vonjuk le a multak tanulságait, alkalmazzuk a jelen tapasztalatait és váltsuk meg a közuti vasutat a részvénytársaságtól és aztán alakítsuk, fejlesszük úgy, amint azt a városnak érdekei megkívánják.**”

Ez lett volna az igazán férfias, az igazán okos beszéd, olyan embertől, aki e kérdést a'aposan ismeri.

Azt ugyan mindenki tudja, mily nagy és fontos közgazdasági tényező az államnak a közforgalmi eszközök az utak és vasutak hálózata, de már kevésebben akarják belátni, hogy ugyanily fontos szerepe van városunkban a közuti vasutnak.

Ha pedig ez oly iminenter fontos közlemény, úgy mindenki vétkezik, aki nem arra törekszik, hogy ez a város kezében maradjon vagy a város kezébe kerüljön; mert mint mindenki, úgy a város is legjobban önmaga óvhatja és istápolhatja legjobban, legönzetlenebbül vitalis érdekeit.

Miért, mily alapon reméljük mi, hogy egy közkereseti társaság, melynek 9 tizedrészét semmi érdek sem fűzi városunkhoz, minket boldogítson?

Nem e természetesebb, hogy annak legfőbb törekvése a részvényesek osztalékának fokozata?

Merő önámítás lenne föltételezni, hogy az ilyen társulat akár egy-két dinárral is befektetné közuti forgalmak gyorsabb, kényelmesebb és olcsóbb lebonyolítására; ha annak hasznát csengő érczben alapos számítás alapján nem látná előre?

Mert ezt az illető társulat bölcsen látja, kéri és ragaszkodik concessiójának meghosszabbításához; mi pedig, mert ezt nekünk is tudnunk kell, ha nem akarnánk is a megváltáshoz nyulni, éppen ez egyet semmi szín alatt meg nem adhatjuk.

Elődeink a sötétbe ugrásnak mondhatják, a közvasutat illető hiányos tapasztalataik alapján mondván:

— Hiszen úgy is megbukik, hát adjunk annyi évre és olyan concessiót a németnek, amilyet akar; de mi ma a villamoság korszakában ama káros és bosszantó szerződésnek akár egy évvel való kitolásába nem mehetünk bele.

Károsnak és bosszantónak mondom ama szerződést, mert mi is lenne más, ha annak alapján annyi éve túrnunk kell e rozoga elavult, mert nehézkes és lassu, közuti vasutat, de még károsabbnak, még bosszantóbbnak tartanám én, ha az első lépést a haladás felé is velünk akarnak olybusásan megfizettetni.

Reméllem, városunk jó csillagzata csak hamar kivezenyi ama vezető férfiut, aki e kérdésben is teljes energiával sikra fog szállani érdekkünkben és bizom benne, hogy sokan leszünk segítségére.

Polgár.

Hölgyek figyelmébe.

Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt hölgyeket, hogy bevásárlási útunkból haza térve női- és gyermek felöltő árú-tavaszi újdonságokkal hasznukat a legújabb szerelűk fel, melynek szives megtekintésére meghívjuk a t. hölgyeket.

Tisztelettel

Darvas Testvérek

női- és gyermek felöltő áruhaza
DEBRECZEN, Péter a Hungaria mellett

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 168. Bérlet 122 ik szám (B)

Debreczen, csütörtök, 1905 márczius hó 2 án:

Mihályi Ernő vendégfelléptével:

Gerolsteini nagyhercegnő.

Operett 3 felvonásban.

Személyek: A nagyhercegnő — Sugár Aranka. Fritz, közkatoná — Mihályi Ernő. Pál herceg — Faragó Ödön. Puk, a nagyhercegnő nevelője — Krémer Jenő. Bumm tábornok — Szilágyi Aladár. Grog báró, követ — Halász Alfréd. Nepomuk, hadsegéd — Virágháti Lajos. Vanda, Fritz kedvese — Rományi Mária stb.

Holnap, pénteken, márczius hó 3 án, bérlet 123-ik szám „C“

János vitéz.

Daljáték 3 felvonásban.

Színházi hírek. Csütörtökön kerül színre Offenbach 3 felvonásos operettje, a „Gerolsteini nagyhercegnő“ Mihályi Ernő vendégfelléptével. — Pénteken kerül színre Bakonyi Károly és Kacsóh Pongrácz 3 felvonásos daljátéka, a „János vitéz.“ — Vasárnap két előadás lesz, d. u. színre kerül a „Toloncz“ című 3 felvonásos népszínmű félhétvárrakkal. Este lesz a premierje Kadelburg Gusztáv 3 felvonásos vígjátékának, az „Arany patkó“-nak.

Egy házasság története.

[A Lipótvárosi furcsa szenzációja.]

Budapest, márczius 1.

A Lipótvárosban morganitikus szenzáció van. Diszapák harsognak átkot és diszanyák csapják össze kezeiket a zsurokon. A morganitikus eset most vált még morganitikusabbá, hogy e szerelmi ügybe belekotnyeleskedik a „Budapesti Közlöny“, a nemesítések és árverések hivatalos lapja.

Tudvalevő, hogy a Lipótvárosban a szerelem csak egyenrangúak között válik elismertté. És csak az a szerelem, amely mellett legalább 50.000 korona évi járadék virít. Azon alul a hitvestársulás felemelése a társadalmi rendnek és az ősek csarnokában lerepül a háló-sipka, kiesik a tájték pipa és a himzett dohányzacskó a családalapító olajba festett portréjáról.

A szenzáció hőse egy deli ifju, aki ifju éveiben beállt ideális szárnak, a mi a Váci-körut tulsó felén azt jelenti, hogy hivatalt vállalt. Dijtalanul gyakornokoskodott valamelyik minisztériumban, ahol még dijasan se keres össze annyit öt esztendő alatt, amennyit a papája egy tüsszentésre egy börschlusson.

A mi hősiünk ezentul még szerelmes is volt. Sőt több volt. Atyja lett a tulajdon gyermekeinek, akik egy vidéki nagy város másodprimadonnáját

nevezik édesanyjuknak. A legrajongóbb apa volt, aki imádtá gyermekeit és a hétnek két napján övéihez utazott, hogy őket láthassa, ölelhesse.

Elhatározta hősiünk, hogy áldozatot hoz gyermekeinek. Nőül veszi az anyjukat és ezt a szándékát tudomására hozta az apának, aki tudomására hozta a mamának és így történt, hogy ma már a Sas-utcza valamennyi lakója megbotránkozással csapja össze a két tenyerét.

— Ne feledd, édes apám, hogy a leány ősi nemes család sarja.

Az öreg valamelyest megenyhült. De enyhülése csak tettetés volt.

— Ha köznemes, menjen nőül köznemeshez. De ne vágyakozzék, hogy báróné váljék belőle.

A fiatal ember a színésznőt hivatalosan eljegyzí szombaton. Az apa pedig most azon iparkodik Bécsben, hogy báróságát, amely már talán a határon van, feltartóztassa, kiigazíttassa úgy, hogy a bárói méltóság erre az egy utódra ki ne terjesztessék.

UJDONSÁGOK.

Motorkocsik Debreczenben.

A motorkocsi közlekedés a vicznális vasuton nem igen vált be. Sok akadálytal és bajlódással bonyolíthaták le a személyközlekedést. Minduntalan romlottak, bomlottak és felakadtak a kocsik. Most a debreczeni helyivásut kísérletezik velők, a helyett hogy a villamos közlekedést valószínűleg meg.

Mi ezen kezmergést nem tartjuk valami különös nagy vívmánynak és ujításnak a modern városban. Állítólagos előnyei, hogy ezután 10 percenként fordulnak a kocsik; hogy csinosak és kényelmesek. Csendes járásuk. Nem zakatolnak. Szénfüsttel nem árasztják el az utcát, a kocsi belsejét és nem ráznak.

A kocsik mintáját Dobiecki Sándor a mi viszonyainkhoz alkalmazva tervezte és az ő rajzai után készültek a gyárban.

A motoros kocsival az első próbautat szerdán tették meg a vasutól a Nagyerdőig és vissza. A próbautnál jelen voltak Tolnay Kornél üzletvezető, Vecsey Imre főjegyző, dr. Magoss György, Végh Gyula főkapitány, Roncsik Lajos, Bészler Károly, Körner, Csóka, Szabó Kálmán tanácsnokok, Szigmeth Károly h. üzletvezető, Barényi főfelügyelő, Laszgalner Kálmán vasuti főmérnök, Dobiecki Sándor, Kardos László, Kovács János, Komlóssy Dezső, Kernhoffer József, Berger Jenő, Láber Mihály stb.

A jelen volt szakemberek kifogástalanul találták a kocsit és abban a véleményben voltak, hogy a villamost is pótolhatja, ha az meg nem valósítható. (Ezt már csak a kukáknak mondják a m. t. szakértő urak. Szerk.)

A motorközlekedés, mihelyt az új vágyak elkészülnek, megkezdődik.

— **Személyi hírek.** Domahidy Elemér főispán ma este fog hazatérni birtokáról. — Rásó Gyula alispán szerdán délután a gyorsvonattal Budapestre utazott.

— **Lejárt pályázat.** A városnál megüresedett három rendőrfogalmazói és az irodatiszti állásra lejárt a pályázat. A főispáni hivatalhoz összesen 55 kérvény érkezett, amelynek harmadrésze vidéki.

— **Házi eszredünk nagygyakorlata.** Mint értesültünk, az ideai hadgyakorlatok tervét már kidolgozta a hadosztályparancsnokság s felterjesztette jóváhagyás végett a hadtestparancsnokhoz. Házi eszredünk az aradi, nagyváradai és csabai eszredekkel együtt Lugos környékén fogja idei nagygyakorlatát tartani. Az időt később állapítja meg a hadvezetőség.

— **Belépések a 48 as pártba.** Legutóbb számosan jelentették belépésüket a debreczeni függetlenségi és 48 as pártba: dr. Tervev Tamás, ifju Kaszanyitzky Endre, dr. Kiss György, Varga Károly tb. tanácsnok, dr. Lukács Béla, Kiss Lajos és Molnár Ernő debreczeni lakosok.

— **A debreczeni állami tisztviselők közgyűlése.** Az állami tisztviselők országos egyesületének debreczeni és hajdúvármegyei köre f. évi elhalasztott közgyűlését márczius hó 4-én, szombaton délután 5 órakor tartja a városháza nagy tanácstermében. Az elnökség, midőn a gyűlésre az egyesületi tagokat meghívja, ez uton is kéri a tagokat, hogy a napirendre kitűzött fontos tárgyakra való tekintettel mennél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni.

— **A jéggyár kibővítése.** A belügyminiszter egymásután hagyja jóvá az új nagy kölcsönből teljesítendő beruházásokat. Tegnap is érkezett egy leirat. Ezzel beleegyezik, hogy a közvágóhídi jéggyárat 20 ezer és néhány száz korona költséggel a megnövekedett fogyasztás kielégíthetése érdekében a város kibővíthesse.

— **A Kossuth dalkör t. működő tagjai értesítetnek,** miszerint legközelebbi dalóránk Pénteken márczius hó 3-án lesz. Elnökség.

— **Zarándoklás a Szentföldre.** Ma indul utnak Budapestről 125 tagból álló társaság a Szentföldre. Mint értesültünk, a zarándoklók közt van Debreczenből dr. Krausz Vilmos főrabbi is. A zarándokut 5 hétig tart, amelyből 3 hetet töltenek el a Szentföldön.

— **Az utolsó ingyen-ebéd.** A népkonyhán vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az utolsó ingyen ebédosztás. A nőegylet alapja kifogyott, az időts kezd már kitavaszkodni. Ez az oka, hogy oly korán bezárják a népkonyhát.

— **Volt Debreczeni ujságíró Nagyváradon.** A „Szabadság“ című váradai lapársunkból azt olvassuk, hogy Siposs Béla volt debreczeni ujságíró, a vidéki hírlapírás jeles tehetségű tagja, a „Szabadság“ című ujság kötelékébe lépett.

— **A hajdumegyei Omke adományai.** A Omke debreczeni fiókegyesülete abba a helyzetbe jutott, hogy 300 koronát jótékony célra eladományozhasson. Napjainkban a nemes gondolkodásnak és kegyeletes érzésnek valóban ritka példáját világítja meg az

Az összes téli árukat, gyapuzsövet, parketek

Vége a Télnek

Női- és gyermek kabátokat bámulatos olcsón kiárulják

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI cég.

a törekvés, detére fényt ként adta ered embernek, ki gát az elismerésnek ezuttal kívánta megtartékét pedig jótokra ajánlott ronából 100 k írők orsz. szövtegegélyző alaönzetlen támog amelylyel a vicjait oly lelkeseradó 200 korononcziskola szapedig kegyelete az ő nevére szhasonló szép g volt s életében tartásának gonlalkozott. Az egy-egy végzőség nél til jutanöksége a jóté értelemben köz

— **Megha**
mán r. kath. 21
ref. 2 hónapos, Saluczki Venczel Lidia ev. ref. 62 32 éves, Markovi Péntek Lajosné ref. 60 éves, öz Salánki Juliánna Lázárné szül. Ste Erzsébet r. kath.

— **Adomá**
A városi muzeum adománynyal gyalmazott városi több beces tárgyzeumot; Lestyán századbeli ezüst Horváth István bankót és rendkibeli papirpénzt a papirpénzt 18 matta a körülzár noka, Ilyen szükde papirbankó re

— **Jogász**
szok márczius 6 disztermében a zártkörű Jogász Kezdeté 8 órakor Személy-jegy 3 előre válthatók: Lajos és Reisz előjegyezhetni Z ben. A rendező Balogh István, F rencz, Bencsik G Ferencz, Bónis C vas György, D László, Ericz E Lajos, Gajzágó I sányi Géza, Ho Kádár István, F Kovács Jenő, László, Majersz Mező Sándor, Viktor, Oláh P

Már r

a törekvés, mely ez adomány eredetere fényt vet. Elismerő jutalmazásként adta eredetileg ezt az összeget az Omke oly munkás és buzgó szakembernek, ki megtisztelve érezte magát az elismerés által, de ő e megtisztelésnek ezuttal csak erkölcsi értékét kívánta megtartani, az anyagi ellenértékét pedig jótékony szándékú célokra ajánlott fel. És pedig a 300 koronából 100 koronát a Vidéki Hirlapírók orsz. szövetsége által kezelt betegsegélyző alapra annak a szives és önzetlen támogatásnak meghálálásául, amelylyel a vidéki sajtó az Omke céljait oly lelkesen támogatta. A fennmaradó 200 koronát a kereskedelmi tanoncziskola számára adományozta és pedig kegyeletes érzéssel édesatyja iránt az ő nevére szóló alapítványként, aki hasonló szép gondolkozású kereskedő volt s életében e tanoncziskola fenntartásának gondjaival oly szivesen foglalkozott. Az alapítványból az iskola egy-egy végző fia nyer valláskülönbség nélkül jutalmazást. Az Omke elnöksége a jótékony adományokat ily értelemben közvetítette.

— **Meghaltak.** Kovács Zoltán Kálmán r. kath. 21 napos, Csonka János ev. ref. 2 hónapos, Nyíri János ev. ref. 85 éves, Saluczki Venczel r. kath. 78 éves, Somogyi Lidia ev. ref. 62 éves, Vágó Pál r. kath. 32 éves, Markovics Anna r. kath. 16 éves, Péntek Lajosné szül. Péntek Juliánna ev. ref. 60 éves, Özv. Nemes Istvánné szül. Salánki Juliánna ev. ref. 72 éves, Özv. Hirsch Lázárné szül. Stern Hani izr. 85 éves, Barna Erzsébet r. kath. 2 hónapos.

— **Adományok a museumnak.** A városi muzeum a napokban több értékes adománnyal gyarapodott. Frits József nyugalmozott városi nyomdai művezető és neje több becses tárggyal gyarapította a muzeumot; Lestyán Adorján közjegyző 16. századbéli ezüst pénzeket adományozott; Horváth István bizottsági tag pedig Kossuthbankót és rendkívül ritka szabadságharczbeli papír-pénzt juttatott a museumba. Ezt a papírpénzt 1848—49 ben szükségéből nyomatta a körülzárt komáromi vár parancsnoka, ilyen szükségpénz érczben több van, de papírbankó rendkívül ritka.

— **Jogászbál.** A debreczeni jogászok márczius 6 án az „Arany-Bika”-szálló dísztermében a „Joghallgatók Köre” javára zártkörű Jogász Táncestélyi rendeznek. Kezdeté 8 órakor. Páholy-jegy 10 korona. Személy-jegy 3 korona. Személy-jegyek előre válthatók: Borsos Kata k. a., Békés Lajos és Reisz Lipót üzletében. Páholyt előjegyezhetni Zádor Lajos női divattermében. A rendezőség tagjai: Balassa Győző, Balogh István, Balogh István, Bartók Ferencz, Bencsik Géza, Békés Kálmán, Bónis Ferencz, Bónis György, Cseley Andor, Darvas György, Debreczeni Sándor, Ethey László, Ericz Ernő, Frankó János, Gaál Lajos, Gajzágó László, Göbel Károly, Harasnyai Géza, Hoódy Béla, Igyártó Zoltán, Kádár István, H. Kiss Pál, Kovács Béla, Kovács Jenő, Kubinyi Andor, Madarassy László, Majerszky Jenő, Márton Dezső, Mező Sándor, Mészöly Miklós, Moldován Viktor, Oláh Barna, Oláh Béla, Sámy

László, Sárváry Zoltán, Siegmeth Lajos, Soóky Jenő, Szamuely János, Szathmáry Ferencz, Szávay Zoltán, Széll Ákos, Szilágyi Jenő, Szunyogh Sándor, Szücs István, Schenk István, Schönpflug László, Tóth Emil, Tóth László, Ujj Sándor, Unger József, Wolff Károly, Wolafka Nándor.

— **Szomoruan végződött mulatság.** Dusek József 35 éves cipészre szomoruan végződött a mulatság, a melybe egyik csicsogótéri korcsmában izeledett bele. Többek társaságában italozott a kis korcsmában; de midőn fizetésre került a sor, nem tudta kifizetni a reája eső részt. E miatt a czimborái annyira feldühödtek ellene, hogy a szerencsétlen cipészt kidobták a csárdából. Olyan szerencsétlenül hengeredett le a korcsma lépcsőjén, hogy a jobb felsőlábszárát is ketté törte. Állapota igen súlyos. A közkórházban ápolják Duseket, akire szomoruan végződött a mulatság.

— **Eltévedt kis leány.** Szerdán délben a Széchenyi utcán 3—4 éves leányka sirdogált keservesen. Eltévedt a kicsike Jólétkü emberek hiába kérdezték tőle, hol lakik, csak azt felelte: *otthon*. Ezalatt perze szülei is keresték az elveszett apróságot, akit sikerült is megtalálniok. A kicsike a szomszédos utcákon tévedt el.

— **Nemzetközi kiállítás.** A Liégen április hó végén megnyitandó nemzetközi kiállításon való részvétel tekintetében a hazai iparosság részéről némi mozgalom indult meg. A debreczeni kamara utána járt a dolognak különösen a tekintetben, hogy nem e merül fel valamelyes aggály a kiállítás ellen? A kereskedelmi miniszter most arról értesítette a kamarát, hogy a kiállítás figyelemre méltónak ígérkezik s bár Magyarország hivatalosan nem vesz részt, Saxlehner Andor belga főkonzul (Budapest, VI. Andrassy ut 3.) egy magyar osztály alakítása iránt az előmunkálatokat már megtette s a kiállítási bizottságot is megalakította.

— **Egy sorsüldözött emberről** czimen megjelent (60-dik lapszám) hirünkben foglalt ajánlást megújítjuk a volt komornyik és portás, Erdélyi Károly és öttagból álló családja mellett. Irodában, hivatalokban, üzletekben, uraságoknál stb., mint szolgát kitünően lehetne alkalmazni ezen ügyes, értelmes emberl. Minden emberbarátnak figyelmébe és legjobb indulatába ajánljuk ezt a sorsüldözött embert, a ki beteges feleségével és 4 kis gyermekével a hajó-utca 24 szám alatti házban lakik. Erdélyiné, a ki főuri házakban, így gróf Apponyi Albert házában is sok ideig mosónő volt, a háznál végezhető mosási és varrási munkákat is elvállalna.

— **Felülfizetések.** Falk Ármin és társa kefégyár munkásainak tánczestélyén felülfizettek: Falk Ármin és társa 50 kor. Özv. Knoll Rudolfné 25 kor. Steru József és testvére, Sesztina Lajos 10—10 kor. Papp Ferencz, Márton Lajos 6—6 kor. Weisz Dávid, dr. Freund Jenő, Iparos ifjak önképző egylete 5—5 kor. Komáromi József,

Darvasi Sándor, Laszk József 4—4 kor. Markovits Dezső (Nagyvárad), dr. Spitz Lipót, Lanner Emánuel 3—3 kor. N. N. 2.50 Békés Emil, Hajdu Andor, Deutsch Lipót, Vadász Andor, Kállay Ferencz, Schwartz Dezső, Nagy Lajos, Mármárosi Sándor, Kleinsath Nándor, Kakuszi N., Máté János, Krausz Lázár 2—2 kor. Jóna Istvánné, 1 kor. N. N. 60 fill. N. N. 20 fill. mely nemesszivü adományaiért fogadják mindannyian e hollyen is leghálásabb köszönetünket. Lovass Imre pénztárnok.

— **Panasz a gözslpra.** A keddi tüzeset alkalmával a máv. gépjavitó műhely gözslpra, amint a környékből hozzánk intézett panaszos levél állítja, fél óráig sivitott pokoli erővel, felvervén álmából a lakosságot. Hát erre nem is volt szükség, valamint arra az órákig tartó harangkongatásra sem; hiszen nem faluhelyen vagyunk.

— **A debreczeni Svetits-intézet** önképző és segítő-köre 1905. márczius hó 5-én, vasárnapon és 6-án hétfőn délután 5 órakor, az intézet nagytermében farsangi vigetést rendez. A farsangi estély érdekes műsorából kiemeljük mindjárt az első számot. „A magyar dal” című melodramát. Szövegét írta: Herodek Sándor; zenéjét szerző és nagy zenekarra és énekkarra átírta: Kerner Jenő. Szavalja: Riesz Elise, továbbképző növ. Az éneket előadja a képzőint. énekkar, a zenét a helybeli katonai zenekar Husz Lajos ur vezetése mellett.

— **Ördögüzés.** A napokban tartotta meg az esküvőjét Álgye Gyorgye nyárádtói lakos. A nászéjszakán örülesi rohamok lepték meg a szerencsétlen fiatal embert. Rohamában összezuzott mindent, a feleségét is alig tudták kiszabadítani kezei közül. Hozzá tartozói eddig még nem hívtak orvost, hanem összekötözve tartják, nehogy újabb rombolást vigyen véghez. S a mi komikus ebben a szomorú történetben, az, hogy az oláh pópával kísérleteznek és vele akarják az ördögöt kiűzetni a szegény emberből.

— **Vetélytársak harca** Ugyanaz a nő volt szerelme tárgya Nagy Miklós cipésznek is, László Sándor kőművesnek is. A vetélytársak kedden este kapatos fejvel találkoztak össze a Csapó-utcán és bár Vladimir mestertől órát nem vettek, mégis öltre mentek. A két szerelmes — a nagy nézőközönség előtt alaposan megöklözte egymást. A verekedés hevében a cipész kést rántott és szurni akart, de a kőműves megelőzte és botjával úgy elverte, hogy a szerelmes lovagot rögtön az orvoshoz viték. Az eljárást megindította a rendőrség.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

x **Megérkeztek az ujtöltésű vilany zseblámpák** Mentze Henrik ujdonságok áruházába 1 drb 125, 2.—, 2.50 és 3.— frt. Utántöltés 60 kr.

Grófból — zongoratanító.

Reg'ny az életből.

Találó közmondás, hogy „Az élet a legnagyobb regényíró”, mert olyan történeteket olvashatunk nap-nap után az ujságokban, hogy Jókai fantáziájának is becsületére

Már megérkeztek

a Tavaszí férfi-, női- és gyermek cipők nagy választékban és nagyon olcsó árban kaphatók

GLÜCK EDE

czipő-, kalap- és fohérnemű ujdonságok áruházában Debreczen, kistemplommal szemben.

válnék az ilyen bonyodalmas meseszöveg. Csak a múlt héten hozott a „Nap” egy szenzációs cikket báró Splényiné-Frey-stättler Flóra hihetetlenül kalandos históriájáról; ma pedig mi meséljük el az emigráns lengyel grófnak megindító történetét; aki azonban abban különbözik társnőjétől, hogy a legnagyobb sorscsapások közepette sem tért le soha a becsület útjáról, hanem szegénységében tisztességes munkával — zenetánítással — kereste meg kenyerét.

Gróf Lubinski Jánosról van szó, a ki 1840-ben Josefóban (Orosz-Lengyelország) született, mint a dúsgazdag gróf Lubinski János egyetlen fia. Az 1863-ik utolsó lengyel fölkelésben az ifjú főúr is a szabadságharcosokhoz csatlakozott s a forradalom leverése után menekülnie kellett hazájából. A győztes oroszok elkobozták összes birtokait s őt magát halálra keresték, sőt „in effigie” föl is akasztották.

A milliók egykori ura így szegény földöntutóvá lett, aki zene- és nyelvtanítással kereste kenyerét. Bejárta egész Európát, míg végre Magyarországon új otthonra, második hazájára talált.

A legelőkelőbb társaságok szívesen befogadták a rendkívül nagy műveltségű, rokonszenves fiatal főnemes, aki 1875-ben aztán feléig vette Háromszék megye akkori főispánjának, tamásföldi Thury Györgynek Jolán nevű leányát.

Házassága azonban boldogtalan volt, mert neje pár évi boldog együttélés után elmebeteg lett, majd nemsokára meghalt.

A szerencsétlen gróft pedig üldözte a sors is. Ismét a zenetanításhoz folyamodott és sikerült is kitűnő zenei képzettségével elérnie, hogy egy nagyobb intézetben zenetanári alkalmazást nyert.

Ekkor azonban egy utazás alkalmával lábát törte, s 4 hónapra kórházba került, — ez alatt pedig állását betöltötték s ő ismét folytathatta a Kálvária-járását.

Végre Szabadkára került s most ott óhajt megtelepedni, ha elegendő számú zenetanítványra tehet azért, miután a sorsüldözött gróf egyúttal kiváló zenetanár is.

TÁVIRATOK.

Tisza a királynál.

Bécs, márczius 1. Tisza István miniszterelnök ma délután háromnegyed óráig tartó kihallgatáson volt a királynál, azután pedig a külügyi miniszteriumban tett látogatást. A válság ügyében kijelentette az őt kérdező újságírók előtt, nem történt semmi. A király legközelebb több, különböző pártállású politikust fog kihallgatáson fogadni.

Welserheimb utóda.

Bécs, márczius 1. A császár Welserheimb utódját Schönaich altábornagyot fogja kinevezni.

Justh Gyula a helyzetéről.

Budapest, márczius 1. Justh Gyula házelnök kijelentette, hogy e hó 8-án a mandátumok megvizsgálásáról szóló jelentést tárgyalja a Ház, 9-én pedig a bíráló bizottságot választja meg, a mikor újra el kell napolni a Ház üléseit az új kormány kinevezéséig.

Kilépések a szabadelvűpartból.

Budapest, márczius 1. Az egyesült ellenzék sorai tömörek, ellenben a szabadelvűpart bomlása már meg-

kezdődött. Rubinek Gyula, az ujaradi agrárius képviselő lépett ki legelőször a pártból. Követni fogja a napokban gróf Zselénszky Róbert szintén agrárius. Beszélnek még több kilépésről is. A kilépettek az Andrassy-csoporthoz fognak csatlakozni.

Wekerle a kormányon.

Budapest, márczius 1. A király legközelebb kihallgatásra hívja Wekerle Sándort, Hodossy Imrét és gróf Csáky Albint. A kormányalakításra Wekerle fog megbízatást kapni.

Ag, onlította a feleségét.

Budapest, márczius 1. Engel Zsigmond fűszerkereskedő volt Csongrádon de szerencsétlen vállalkozásai tönkretjuttatták és koldusbotra jutott. Bánatában az iszákosságra adta magát és elzüllött teljesen. Felesége 15 éves Giza és 13 éves Böske leányával felköltözött a fővárosba és az Erzsébetkörut 18. sz. a. bérelt tejszarnokot. Ma délután 3 órakor az elhagyott férj, miután rövid ideig sétált a tejszarnok előtt, hirtelen belépett az üzletbe.

— Rózsi, mi lesz a gyermekekkel? — mondta a feleségének, majd revolvért rántott és négyszer egymás után reálott. A lövések egyike a falba furódott, de három golyó talált és a szerencsétlen asszony vállába, tüdejébe és hasába furódtak, aminek következtében pár pillanat alatt kiszervezett. A gyilkos férjet, mielőtt magában kárt tehetett volna, letartóztatták.

Leszédült a II. emeletről.

Budapest, márczius 1. Nagy szerencsétlenség történt ma délután a ferencziek bazárjában. A II. emeleten az ablaknál tanult Pap Szeréna I. éves orvostanhallgató, miközben megszedült és az ablakból kizuhant. Reáesett teljes sulylyal az I. emeleti ablaktetőre, amelyen keresztül az udvarra zuhant. A szerencsétlen, fiatal leány, aki előkelő család sarjadéka, életveszélyes sérüléseket szenvedett. Beszállították a klinikára.

Forrongó munkások.

Békés-Csaba, márczius 1. Az izgalmak még mindig tartanak, mert a mai nap folyamán ismétlődtek a zavargások. A tömeg a városháza előtt ismét csak a főjegyző lemondását követelte, de a katonaság közeldetére eloszlott.

Orosz-Japán háború.

Kuroki diadala.

London, márczius 1.

A Reuter ügynökség jelenti Tokióból: Kuroki 26-áról kelt jelentése szerint a japánok fényes győzelmet arattak Rennenkampf tábornok felett.

Stössel tábornok beszéde.

Moszkva, márczius 1.

Stössel tábornok és neje a Csudovko-ostorban gyászistentisztelet hallgattak az elhunyt Szergiusz nagyhercegeért. Erzsébet nagyhercegnő is jelen volt. A szállót, amelyben Stössel lakik, egész nap nagy

néptömeg vette körül. Moszkva város küldöttségének, amely a polgármesterrel élén kenyeret és sőt hozott a tábornoknak kijelentette ez a polgármester üdvözlő beszéde után, hogy nem az oroszok hibája volt, hogy Port-Arturnak el kellett esnie.

— Ellenálltunk — ugymond — amig csak lehetett. Már október óta a japánok hatalmába voltunk. A midőn az összes fontos erősségeket elfoglalták a négy kilométernyi vonalon, minden pillanatban behatolhattak Port-Arturna. Fájdalomtelt szívvel voltam kénytelen Port Arturt átadni, mert kötelességemnek tartottam a különben elmaradhatatlan vérfürdőt kikerülni. A japánoknak Port-Artur nagy áldozataikba került, amit nekem Nogi tábornok maga bevallott. Minálunk 680 tisztre 810 halott esett. Valamennyien megsebesültek. Voltak olyanok, akik nyolcszor kaptak sebet, 17.000 emberünk közül 4000 maradt meg, a sebesülteket is ideértve. A hajóhadtól nem várhattunk segítséget. Az ellenséges tűz megsemmisítette. Az utolsó távirat, amelyet Kuropatkintól október 30-án kaptunk segítséget ígért. Kinai kémek azt mondták, hogy az oroszok közelednek, de a japánok szétoszlatták reményeinket ama hírükkel, hogy Roszdosztvenszki hajóhada még Madagaszkárnál van és a csapatok Mukdennél vannak, ott, ahol még most is. Így lövész és élelmiszer híján tovább nem tarthattuk magunkat.

Stössel tábornok este Pétervárra utazott.

Japánoktól üldözött oroszok.

London, márczius 1. A Reuter ügynökség Kuroki tábornok főhadiszállásán lévő tudósítója jelenti 26-áról: A japánok tegnap fontos győzelmet arattak Rennenkampf tábornok felett, a mely különösen az általa elért harcászati előnyél fogva fontos. Az ütközet a hegyes vidéken Jantajtól 30—40 mérföldnyire keletre folyt le. Kuroki tábornok gyalogsága kitűnt és a hegyes vidéken folytatott küzdelemben bebizonyította felsőbbségét az orosz lovasság felett. A japán jobb szárny állásai Pencsihónál vannak és dél felé, a Sahó mentén, nyugat felé pedig a Taicsiho partján terjednek el. A tegnapi mozdulatnál a japán csapat, a melyet Pencsihótól toltak előre, kerülőt tett északkelet felől és az oroszokat maga előtt üldözte. Majd erős vonalakat szállott meg, délnyugat és északkelet felé haladt előre, fenyegette az orosz balszárnyat és a Taicsihótól keletre foglalt állást. Rennenkampf tábornok másfél hadosztály lovasságot, egy hadosztály gyalogságot és egy lövészcsapatot vezényelt. A főütközet Csin-csan csengtől északkeletre volt, hol az oroszok keményen védelmezték elsáncolt állásaikat.

Törvénykezés.

Elitölt vásári tolvajbanda. A debreczeni vásár réme volt az a hat tagú tolvajbanda, amely felett szerdán mondott ítéletet a törvényszék. A múlt év október 9-én tartott országos vásár alkalmával Veres Lajos, Halmágyi Sámuel, Darvas Albert, Klein Sámuel, Gelbmann Hermann sátoraihoz 13 db. női kabátot, továbbá más sátorokból 7 pár eszmet, 4 darab kalapot, 3 darab sapkát és kendőket lopkodtak össze. —

A törvény...
Pallas M...
rendbeli...
börtönre...
kállósej...
lopás b...
József k...
beli b...
Pundzsák...
8 rendbe...
Bundzsák...
1 rendbe...
dszák J...
rendbeli...
14 napi...
mennyien...
REC
Rabló...
63.
A k...
nyította...
A c...
szobában...
hallottak...
perez mu...
A f...
tántorgot...
gatta a j...
Kat...
az öreg...
mót vágo...
fütyülve...
rozsdás a...
vihar zug...
Kat...
inné. Pe...
tovább...
A p...
zott, maj...
atyámmal...
hogy mit...
nek tehát...
nekülnie...
Vla...
döre von...
K...
kérlette...
lányka.

A törvényszék ezért Pundzsák Ferenczné Pallas Mária napkori 53 éves lakost 10 rendbeli lopás büntetvéért 2 évi és 4 havi börtönre, Major Józsefné Dancs Juliánna kállósemjéni 45 éves lakost 10 rendbeli lopás büntetvéért 2 évi börtönre, Major József kállósemjéni 53 éves lakost 8 rendbeli bűnsegédletért 8 havi börtönre. — Pundzsák Ferencz napkori 86 éves lakost 8 rendbeli bűnsegédletért 6 havi börtönre, Bundzsák Verona kállósemjéni 17 éves lányt 1 rendbeli lopás vétségéért 1 havi és Pundzsák József kállósemjéni 25 éves lakost 1 rendbeli lopás vétségéért bűnrészességért 14 napi fogházra ítélte. Az ítéletben valamennyien megnyugodtak.

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény.]

63.

(Orosz eredetiből.)

A kölépesőn feltapogatván, Katinka kinyitotta a felső ajtót.

A czinkosok anyira lármáztak az ivószobában, hogy az ajtó nyikorgását sem hallották meg.

— Csak siessünk! Kegyad néhány perc múlva megmenekült.

A fiatal rendőr még mindig nehezen tántorgott, de a revolverét, erősen szorongatta a jobb markában.

Katinka kireteszelte, majd kinyitotta az öreg oldalajtót is . . . A zivatar hőcsomót vágott az arcokba és a hópihés szél fűtyülve rontott be a folyosó nyhelyére. A rozsdás ajtószarkok nyikorgását elnyomta a vihar zugó hangja.

Katinka szilajon parancsolta:

— Kegyednek azonnal távozni kell inné. Perczenetnyi időt sem fecsérhetünk tovább.

A pinczekijárához szaladt, hallgatódzott, majd visszatért.

— Péter még mindig fent tanakodik atyámmal az ivószobában. Most találgatják, hogy mitévők legyenek kegyeddel? Kegyednek tehát — mielőtt ide lejönnének — menekülnie kell e házból.

Vladimirknak újabb gondolata támadt.

— Hátha inkább megvárnám és kérdőre vonnám őket.

Katinka térdre borult előtte és úgy kérlelte. Meghatóan könyörgött a szegény lányka.

[Folytatjuk.]

Donogán és Somossy
DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kelengye
vászon, szőnyeg
Férfi és női fehérnemű.
Női divatárak.
Határozott árak.

1325/1904. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 2689. 2. 1904. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Lám Sándor részére Rudnyánszky Gyula debreczeni lakostól 91 kor. 92 fill. tőke, ennek 1904. évi június hó 25 napjától számítandó 5% kamatsi és eddig összesen 54 kor. 16 fill. perkötség erejéig 1904. évi október hó 15-én bíróilag felülfoglalt és 3729 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1905. évi márczius hó 3-án délután 3 órakor** kezdődő veendő és Debreczenben, Csapó utca 19. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Debreczen, 1905. évi február hó 8 án.

Bódogh Zsigmond, birói kiküldött.

Tavaszy nyiltával

van szerencsém köztudomásra hozni, hogy a vagon-gyár háta mögötti 44. kat. hold kitünő szőlő telepnek való legelő földemet kisebb és nagyobb parcellákban rendkívül előnyös fizetési feltételek mellett kiosztom.

A tulajdonos

Teleki-utca 5.

Rugyanta-bélyegzőket

letszós szerinti szöveggel 2 korona árban kóssít az **ELSŐ DEBRECZENI RUGYANTA-BÉLYEGZŐ GYÁR** és NYOMDA, ahol mindenféle nyomtatványok olcsó árban szereshntők be Simonffy-utca 5. sz. (Sesztina-ház.)

A Dr. Borsos-féle

hajszesz és hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj molyosodását. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növéset és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg hajszesz ára 1—2 korona.

1 tégely hajkenőcs ára 1 korona.

Kapható:

MIHALOVITS J. gyógyszerárában

DEBRECZEN, Főter 31. sz.

Uj iparág Debreczenben.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy helyben **Piacz utca 50. szám** alatt nagyszabásu

Nap- és esernyő üzletet

nyitottam.

Saját műhelyemben készitek minden e szakba vágó **ernyőt** u. m. **toilette-, disz-, En tout cats, szines nap- és esernyőt** ugyszintén **férfi ernyőt** minden kivitelben. — Javitásokat és áthuzásokat olcsón és pontosan készitek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, tisztelettel

MERKLER SOMA

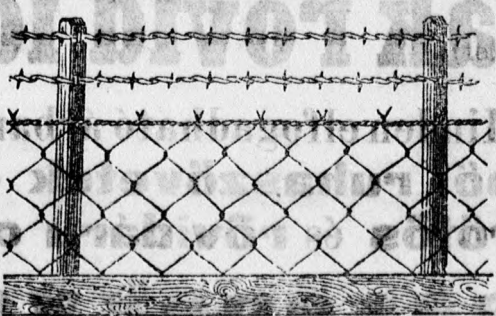
Piacz utca 50. szám. (A megyeház mellett.)

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szm.

Üzletelhelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika” szállodával szemben.

Gyártmányaimra számtalan sok kitüntetés és előmerést nyertem.

Készitek mindennemű sodronykerítést a legegyszerűbtől a legdiszesebbig. Fácánosok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok s baronfi udvarok kerítését, szórórosta szöveteket, föld- és kavics áthányórostákat, sodrony lábtörlőt, ökörszajkosarokat, szóval mindennemű drótmunkákat. Kitünő ruganyos ágybetéteket s szabadalmazott ruganyos aczélsodrony kecsitülést

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmul tartósság és czélszerűség tekintetében.

Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szives pártfogást kérve

NEUBAUER JÁNOS.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

1 üveg *Ermelléki ó* 24 kr., 1 üveg *Ezerjó ó* 24 kr., 1 üveg *Rizling 4 éves* 32 kr., 1 üveg *Villányi siller ó* 26 kr., 1/2 liter *Jamaika rum* 40 kr., 1 dkg. *Császárkeverék tea* 5 kr., 1 üveg *Finom gyógycognac* 10, 25, 35, 45, 55, 75, 1.—, 1.25, 1.50, 2.—, 1 kg. *Nagyszemű szilva* 10 kr., 1 kg. *Házi lekvár* 20 kr., 1 liter *Petroleum* 16 kr., 1 doboz *Király pemetefübonbon* 10 kr., 10 dkg. *Törmelék csokoládé* 10 kr., 1 kg. *4 fajtából vegyített kávé* 1.20 kr., 100 kg. *Száraz cseretölgyfa* 1 frt. *Merkli Ferencz*nél, *Füvészkert-u. 14. sz.* *Telefon 374 sz.*

1 kg. *szép mazsola* 36 kr. 1 kg. *papír héju dió* 20 kr. 1 kg. *boszniai szilva* 10 kr. 1 kg. *családi kávé* 1 frt 20 kr. *Kertész Miklós fűszer üzletében*, *Csapó-u. és kenyér-piacz sarkán.*

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (*Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében*) *Budai cukrászda, Jósza és Jóna drogueriájában.*

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók bere-dezését minden terjedelemben, *javitását és évi gondozását legjótányosabban és jótállás mellett eszközli* **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** *Kossuth-utca 1. szám*

(az udvarban.) *Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek* raktára. *Képes árjegyzék ingyen.* — *Telefon-szám 168.*

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is *Kurián Gyula órás*nál *Debreczen, Piacz-u. 42.*

Intelligens urak és hölgyek magas jutalék mellett állandó megélhetést biztosíthatnak maguknak a *hazafias történelmi képek* árusításával. A képek igen olcsók és könnyen eladhatók. *Bilkey Dezső, Telek-utca 94.*

4 szobás lakás, tartozékaival a *Csomete-u. 6. sz. a kiadó.* Érekezhetheti *Jókai-u. 18. sz. a tulajdonossal.*

Eladó szikvizgyár. *Vámos-Pércsen a szóda-viz gyár az összes felszerelésekkel együtt* eladó. *Bővebb felvilágosítást nyújt* *Weisz János gyógyszerész* ugyanott.

Eladó házak. *Debreczenben, Széchényi-utca 50. sz. ház és Arany-János utca 59. sz. ház, mely két ház véggel összenyulik, együtt 60.000 kor. azaz hatvanezer koronáért, esetleg külön-külön 32.000 illetve 28.000 koronáért a betáblázott 20.000 korona törlesztéses kölcsöntartozásnak egészben vagy részbeni átvétele mellett a legkedvezőbb részletfizetésre is eladó, esetleg kisebb értékű ház vagy más ingatlanért reáfizetés mellett elcserélhető. Megjegyeztetik, hogy a két háznak évi bérjövödelme 5000 koronára tehető. Értekezhetni a tulajdonossal bent a házban.*

Társalkodó vagy házvezetőnői állást keres magános urnónél vagy élteesebb urnál, művelt, középkorú nő, aki magyarul és németül is tökéletesen ír és beszél. Ajánlatok „*Sors üldözött*” czimen a kiadó hivatalhoz intézendők.

2 szobás lakást keresek a zenedéhez közel. Ajánlatot a kiadóhivatalban kéretik beküldeni.

Ápolónőnek ajánlkozik beteg mellé kitűnő bizonyítványokkal, tisztességes nő. Ház-tartást is elvállalhat. Czime a kiadó hivatalban.

Jó házból való fiu tanulónak fölvetetik Száitz testvérek vas- és fűszerüzletében *H. Nánáson.*

Rákóczirol és a kuruczokról megjelent könyvecske (*Irta Dr. Boldizsár Kálmán*) 10 kr. leszállított árban kapható a kiadóhivatalban. Megrendelhető a kihordó asszonyoknál is.

Nászok fonások a legolcsóbban készíttetnek *Bethlen-u. 56. sz. a.*

Nincs többé szobafüst!!!

Minden kéményt megjavít a

John-féle szab. kéménytoldó

füst és szelelést szabályozó készülék.

220.000 drb. használatban. — Meggátolja a füstzaklatásokat, eltávolítja az árnyékszék büzt, növeli a kémény huzatát.

Leszállított olcsó áron kapható

Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

cement-, burkolati-, Eternit Aszbest-pala és mindennemű tetőfedési vállalat.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét arra a körülményre főhívni, miszerint 15 év óta fennálló

czipő üzletemet

kiterjesztetem, hogy ne csak a rendelő közönség kapjon jó és izléses kiviteli árut, de a vevő közönség is. Ezért határoztam el, hogy állandóan nagy raktárt tartok **saját készítményű férfi-, női- és gyermek czipőkből**, mely ár tekintetében — kedvező anyag-bevásárlásaimnál fogva — bármely külföldről behozott silány árunál nem csak **nem drágábbak**, de tartósság és kivitel tekintetében azokat jóval fölülmulják.

A közelgő tavaszi idényre dus raktárral állok a n. é. közönség rendelkezésére. Bizom a nagyérdemű közönség eddig tanusított jó indulatában, hogy új vállalatomban is támogatni fog. Bizalmukat mint eddig, jó és pontos munkámmal kívánom kiérdemelni.

Állításom valódiságáról meggyőződést szerzendő, méltóztassanak nálam egy próba-vásárlást eszközölni.

Kiváló tisztelettel:

CZICZÓ LAJOS

czipész-mester, *Piacz-utca 12. szám. (Stenczinger-ház.)*

Lousion selyem 55 és 69 kr.

Csak rövid ideig tart.

Minden elfogadható árban lesznek eladva **női ruhaszövetek** és mindennemű **rőfös és rövidáru cikkek.**

Siessenek vásárolni.

Maradék áruháza

Piacz-utca 19. szám. (Tisza palotával szemben.)

Blous selymek igen olcsók.